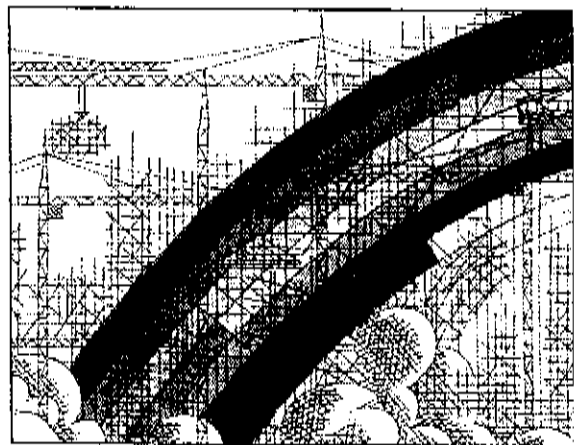

Κλείνουν οι «τρύπες»... παρεκτροπής του Αχελώου

Χωρίς νερό κινδυνεύει να μείνει η Θεσσαλία - Επείγει η υλοποίηση του έργου εκτροπής

Μέχρι το τέλος του μηνός η σύμβαση μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και της διεθνούς κοινοπραξίας Tayeugo θα παρουσιασθεί από τον υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Αριστ. Τσιπλάκο στη Βουλή, προκειμένου να τοποθετηθούν τα κόμματα επί αυτής. Ηδη, η κοινοπραξία παρέλαβε από τα μέσα της περασμένης εβδομάδας το σχέδιο συμβάσεως που κατάρτισε επιτροπή εμπειρογνομόνων από τα εμπλεκόμενα υπουργεία, το ΤΕΕ και άλλους φορείς. Κατά τις πληροφορίες, το σχέδιο συμβάσεως διορθώνει ορισμένες «παγίδες» που υπήρχαν στα τεύχη δημοπράτησης του έργου. Συγκεκριμένα, ανευρέθησαν «παράθυρα» στα τεύχη, μέσω των οποίων θα μπορούσε να καταστρατηγηθεί η αρχή της τιμολόγησης και παράδοσης του έργου με «το κλειδί στο χέρι». Η σύμβαση υπερβαίνει αυτές

Όμως η επιχειρηματολογία αυτή δεν φαίνεται να ευσταθεί καθώς στις μετρήσεις της ροής των υδάτων ποταμών λαμβάνονται υπόψη πολύ μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα και όχι τόσο μικρές περιόδοι και μάλιστα όταν οι υδρολόγοι μιλάνε για την ανομβρία της 100ετίας. Όπως είναι γνωστό, τα δύο τελευταία χρόνια ήταν χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα να αδειάζουν οι ταμειυτήρες. Σημειωτέον ότι στην περίοδο 1950-1984, ήτοι επί 35 χρόνια που η ΔΕΗ έκανε μετρήσεις, ουδέποτε η ροή των υδάτων του Αχελώου έπεσε κάτω από 120 κυβικά ανά δευτερόλεπτο, με μέσο όρο σε αυτή την περίοδο 156 κυβ./δευτερόλεπτο.

Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι οι μετρήσεις της ΔΕΗ έγιναν ψηλά στο Αυλάκι, κοντά στη Συκιά. Από τα Κρεμαστά και κάτω υπάρχουν λίμνες και φράγματα

αναβάθμιση και ο αναπροσανατολισμός του γεωργικού δυναμικού της πεδιάδας τους «χαλάει τη σούπα» και τα σχέδια για ανακατανομή των έργων στη νέα τάξη των ευρωπαϊκών πραγμάτων. Η πραγματικότητα όμως για τα ελληνικά συμφέροντα είναι αναμφίβολα διαφορετική και έχει αποδειχθεί περίτρανα από τις υπάρχουσες μελέτες που έχει δημοσιεύσει η «Κ».

Το ενεργειακό

Ενα άλλο θέμα που τίθεται από ορισμένους τελευταία αφορά τον ισχυρισμό ότι το ηλεκτρικό ρεύμα που θα παράγεται θα είναι λιγότερο κατά 231 εκατ. κιλοβάτ το χρόνο και η ΔΕΗ ήδη ζητάει αποζημίωση λόγω της εκτροπής, 147 δισ. δρχ.

Εδώ, πρέπει να επισημανθεί ότι η ΔΕΗ κοιτάει μόνο το ποτάμι και αγνοεί τα

υδάτων του Αχελώου προς την πλευρά της Θεσσαλίας, είναι δυνατόν να καλυφθεί κατά το μεγαλύτερο ποσοστό της, εφόσον, όπως και εσείς έχετε δηλώσει, η ΔΕΗ αναλάβει την ενεργειακή εκμετάλλευση των νέων Υδροηλεκτρικών Σταθμών προς την πλευρά της Θεσσαλίας. Η εναπομένουσα ενεργειακή ζημία είναι δυνατόν να καλυφθεί, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 15 του Νόμου 1739/87 για τη διαχείριση των υδατικών πόρων από την καταβολή προς τη ΔΕΗ μέρους της αντίστοιχης ωφέλειας επί των λοιπών χρήσεων του ύδατος».

Επί της ουσίας, το πλήρες έργο της εκτροπής του Αχελώου είναι εθνικής σημασίας γιατί:

1 Με την εκτροπή του Αχελώου ποταμού αυξάνεται η εγκατεστημένη ισχύς

Μαυρομματίου με έργα υψηλών δεικτών ωφελιμότητας.

2 Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις των έργων της εκτροπής και των συναφών έργων έχουν αντιμετωπισθεί επαρκώς διότι έχουν γίνει επτά μελέτες και έχουν εγκριθεί οι περιβαλλοντικοί όροι με διυπουργικές αποφάσεις.

Το γενικό συμπέρασμα των μελετών αυτών είναι ότι η εκτροπή μέρους των υδάτων του Αχελώου θα έχει θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και όπου επηρεάζονται τα διάφορα οικοσυστήματα επηρεάζονται οριακά και είναι δυνατόν με επανορθωτικά μέτρα να αποκατασταθούν οι οικολογικές ισορροπίες.

3 Τα υδάτινα αποθέματα στη δυτική λεκάνη της χώρας μας είναι πολλαπλάσια των αναγκών στην Αττώλοκαρνανία και η θάλασσα στο Δέλτα του Αχελώου

Του Μ. ΑΝΔΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

τις «παγίδες», η ευθύνη για τις οποίες βαρύνει την τότε ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Η κοινοπραξία αντελήφθη τις αλλαγές και, κατά τις πληροφορίες, εξέφρασε ενδοιασμούς. Πάντως, παράγοντες του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας εκφράζουν την πεποίθηση ότι η Tayeugo δεν θα διακινδυνεύσει το υψηλό διεθνές κύρος της και θα αποδεχθεί εντός της εβδομάδας το σχέδιο της σύμβασης. Να σημειωθεί ότι η σύμβαση πρέπει να υπογραφεί μέχρι τις 5 Απριλίου, οπότε λήγει η σχετική προθεσμία που έχει θέσει η ΕΟΚ, που συγχρηματοδοτεί μέρος του έργου.

Στο μεταξύ εντείνονται οι πιέσεις των Θεσσαλών για την επιτάχυνση των διαδικασιών για την υλοποίηση του έργου. Κι αυτό γιατί η Θεσσαλία αντιμετωπίζει τεράστιο πρόβλημα υδάτων.

Εργο ζωής

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία έχουν καταμετρηθεί στη Θεσσαλία, πέραν των 2.000 νομίμων γεωτρήσεων, περί τις 30.000 παράνομες. Για τη λειτουργία τους δαπανώνται 180 γιγαβάτ ή 4,6 δισ. δρχ. για πετρέλαιο και 2,4 δισ. δρχ. για ηλεκτρικό. Αποτέλεσμα αυτής της υπεράντλησης υπογείων υδάτων είναι να κατεβαίνει με ταχύτητα ο υδροφόρος ορίζοντας της Θεσσαλίας και ο φλοιός να απειλείται με ξήρανση.

Η άρδευση της πεδιάδας με τα νερά του Αχελώου πέρα από την επίλυση του καιρίου προβλήματος της κάλυψης των αναγκών σε νερό, θα επιφέρει εξοικονόμηση 7 δισ. δρχ. και 180 γιγαβατώρες από την υποκατάσταση των γεωτρήσεων.

Να σημειωθεί ότι οικολογικοί κύκλοι αμφισβητούν έντονα τη δυνατότητα αυτή προβάλλοντας το επιχείρημα ότι τα νερά του Αχελώου δεν είναι 5 δισ. κυβικά το χρόνο, αλλά 3 μόνο δισ. κυβικά (96 κυβ./δευτερόλεπτο) σύμφωνα με τις μετρήσεις της ΔΕΗ της περιόδου 1985-91.

της ΔΕΗ. Συνεπώς, τα νερά ελέγχονται από αυτή, η οποία και κάνει την πολιτική υδάτων.

Η όλη αυτή φιλολογία αναπτύσσεται από οικολόγους και στελέχη του Συνασπισμού και μάλιστα προς διαφορετικές κατευθύνσεις. Έτσι, ο ευρωβουλευτής κ. Μιχ. Παπαγιαννάκης επιχειρεί γενικόλογα ανοίγματα προς τους οικολόγους αμφισβητώντας το έργο της εκτροπής, προσβλέποντας προφανώς στις ψήφους τους. Από την άλλη ο κ. Μ. Μοδινός φαίνεται να προσπερνάει τις οικολογικές λεπτομέρειες και τάσσεται κατά των αρδευτικών έργων. Την ίδια άποψη εκφράζουν και κοινοτικοί κύκλοι, καθώς η

ενεργειακά οφέλη που θα προκύψουν στον κάμπο. Υπάρχουν εκτιμήσεις ότι 328,5 GWH θα εξοικονομηθούν από την κατανάλωση ενέργειας για άρδευση γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε τέσσερις νομούς.

Αλλά το θέμα φαίνεται ότι δεν υπάρχει, απλώς υπάρχει η βουλή της ΔΕΗ να επεκτείνει τον έλεγχό της. Αυτό προκύπτει σαφώς από επιστολή του γενικού διευθυντή της ΔΕΗ κ. Θ. Ξανθόπουλου προς τον υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Αρ. Τσιπλάκο. Η επιστολή, με ημερομηνία 28.1.92 λέει:

Η ενεργειακή ζημία της ΔΕΗ η οποία προκύπτει από την εκτροπή μέρους των

των υδροηλεκτρικών μονάδων παραγωγής ενέργειας κατά 30% και η συνολική παραγόμενη ενέργεια των υδροηλεκτρικών έργων κατά 42%. Μελέτες δείχνουν ότι το έργο της Κύριας Σήραγγας Εκτροπής Αχελώου Θεσσαλίας αυξάνει την παραγόμενη ενέργεια στο σύστημα των έργων Πύλης - Μουζακίου - Μαυρομματίου και αποκτά έναν πολύ υψηλό δείκτη ωφελιμότητας 1,94 (που προσεγγίζει το 2).

Με δύο λόγια η Κύρια Σήραγγα Εκτροπής Αχελώου Θεσσαλίας θα δέιξε να κατασκευαστεί και μόνο από ενεργειακής πλευράς γιατί με αυτή παράγεται περισσότερο ρεύμα στους ΥΗΣ Μουζακίου και

θα εξακολουθήσει να δέχεται περί τα 4 δισ. κυβικά νερό ετησίως, δηλαδή μία τεράστια ποσότητα που ρυθμίζεται και θα ρυθμίζεται από τα ήδη λειτουργούντα φράγματα της ΔΕΗ στο Καστράκι στα Κρεμαστά και στο Στράτο.

4 Με τα έργα της εκτροπής του Αχελώου διασυνδέονται οι περιφέρειες Θεσσαλίας και Δυτικής Ελλάδος, διευκολύνεται η πρόσβαση σε όλη την ορεινή περιοχή που παρεμβάλλεται των δύο περιφερειών όπου μέχρι σήμερα ήταν απομονωμένη, συμβάλλοντας κατ' αὐτόν τον τρόπο τόσο στην ανάπτυξη των ορεινών περιοχών όσο και στην ανάπτυξη των εγγύς περιφερειών.

